

منظر بازار شهرهای مرزی (نمونه موردی: بازار سنتی شهر مریوان)

طراوت نوریان^۱، احسان شریعتمداری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته‌ی معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران،
پست الکترونیکی: taravat.nourian@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته معماری منظر، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، پست الکترونیکی:
ehsan.shariatmadari70@gmail.com

چکیده

مناطق مرزی ایران غالباً عرصه‌های کوهستانی و بیابانی و از نقاط حساس و استراتژیک به شمار می‌آیند. سرنوشت و زندگی اقتصادی اجتماعی مردم در طول خطوط مرزی کشور حایز اهمیت فراوانی است. زیرا خطوط مرزی به دلیل تماس با محیط‌های گوناگون داخلی و خارجی از ویژگی‌های خاصی برخوردارند. وضعیت نه چندان مطلوب کشاورزی و دامداری به عنوان دو شاخص مهم اقتصادی در مناطق مرزی و وجود بی‌کاری و روی آوردن به مشاغل کاذب از جمله قاچاق کالا از یک طرف و تخلیه این مناطق و خالی از سکنه شدن مرزهای کشور از طرف دیگر باعث ایجاد مشکلاتی برای این منطقه و کشور گردیده است. هدف این پژوهش به طور کلی بررسی و شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای منظر بازارهای مرزی و به طور خاص بازار سنتی شهر مریوان با روش پژوهش کیفی و با بهره‌گیری از جمع‌آوری اطلاعات به شیوه مطالعه‌ی میدانی و کتابخانه‌ای انجام پذیرفته است. این مقاله همچنین به دنبال پاسخگویی به این سوال است که "راه‌کارهای منظرین در جهت توسعه و ارتقا وضعیت این مکان‌های خاص چیست؟" و "چگونه می‌توان از این طریق منظر بازارهای مرزی را بهبود بخشید؟"

به نظر می‌رسد برای ارتقا رفاه اجتماعی و اقتصادی و افزایش انگیزه‌های لازم برای زندگی و کنترل امنیت سیاسی-اقتصادی، توسعه بازارچه‌های مرزی ضروری است. بازارچه‌های مرزی از عمده‌ترین زیرساخت‌های متحول‌کننده شهرهای مرزی است که می‌تواند در کار تولید و توسعه اقتصادی-اجتماعی و کنترل مهاجرت شهرهای مرزی و تامین امنیت ایفای نقش کنند.

واژه‌های کلیدی: بازار، بازار مرزی، شهر مرزی، مریوان، کردستان